

збагачують полікультурне середовище студентського кампусу та виступають частиною української діаспори Канади. Останні часом наявна тенденція збільшення кількості українських студентів у вищих навчальних закладах Канади, завдяки чому Канада є одним із лідерів освітнього вибору українців. Також активно відбувається інституціоналізація міжнародного співробітництва між обома країнами через неурядові офіційні організації та громадські об'єднання. Кінцевою метою подібного співробітництва є успішна професіоналізація особистості та її саморозвиток через неперервну освіту.

Джерела та література

1. Візит представників прерійних університетів та Місії з академічної співпраці в галузі сільського господарства до НУБіП України / НУБіП [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nubip.edu.ua/node/5707>
2. Культурно-гуманітарне співробітництво між Україною та Канадою: Договірнo-правова база в культурно-гуманітарній сфері / Посольство України в Канаді : Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://canada.mfa.gov.ua/ua/ukraine-ca/culture>
3. Ситник Н. І. Зародження українсько-канадської співпраці в сфері вищої освіти / Н. І. Ситник // Вісн. Нац. акад. Держ. прикордонної служби України. – 2014. – Вип. 1. – С. 32–46.
4. Стадний Є. Понад 46 тисяч українців навчаються за кордоном / Є. Стадний // Time UA [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://time-ua.com/novini/osvita/13920-ponad-46-tisyach-ukrancv-navchayutsya-za-kordonom---ekspert>
5. Тіммонс В. Реалізація державної політики в галузі контролю за якістю освіти в країнах / В. Тіммонс, М. Гончаренко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dinz.gov.ua/index/ua/category/35>
6. Українці в Канаді // Україна – історія великого народу : електронне видання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.litopys.com.ua/diaspora/kanada/ukrayintsi-v-kanadi/>
7. Чирва А. С. Студентська мобільність в інтернаціоналізаційних процесах сучасної Канади / А. С. Чирва // Народна освіта : електронне фахове видання. – Біла Церква, 2009. – Вип. № 1 (7). – Розд. 5 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.narodnaosvita.kiev.ua/vupysku/7/index7.htm>.

УДК 378:37.072(477+44)

О. Є. Максимова – студентка III курсу спеціальності «Міжнародна інформація» Інституту прикладної математики та фундаментальних наук Національного університету «Львівська політехніка»

Аналіз культурно-гуманітарного співробітництва між Україною та Францією

*Роботу виконано на кафедрі міжнародної інформації НУ «Львівська політехніка»
Науковий керівник: Г. Ю. Родик – кандидат політичних наук*

Проаналізовано культурно-гуманітарне співробітництво України та Франції у галузях науки, освіти та культури. Досліджено розвиток відносин між двома країнами та проведені заходи. Висвітлена вагомість співробітництва України та Франції на сучасному етапі.

Ключові слова: Україна, Франція, культурно-гуманітарне співробітництво.

Maksimowa O. E. Analysis of Cultural and Humanitarian Cooperation Between Ukraine and France. In the paper cultural and humanitarian cooperation between Ukraine and France in the fields of science, education and culture is analyzed. Investigated the development of relations between two countries and organized events. Highlighted the importance of cooperation between Ukraine and France in our days.

Key words: Ukraine, France, cultural and humanitarian cooperation.

Культурно-гуманітарне співробітництво – це сфера міжнародного співробітництва, пов'язана з підтриманням основ цивілізованого існування суспільства. Таке співробітництво будується на додержанні визнаних міжнародною спільнотою принципів, закріплених у міжнародному гуманітарному праві та національних конституціях норм і стандартів, пов'язаних із захистом прав і свобод людини [6]. До культурно-гуманітарного співробітництва між державами включають співробітництво у сферах культури, науки, освіти, гуманітарної підтримки.

На сучасному етапі розвитку України культурно-гуманітарне співробітництво між країнами інтенсифікувалося через складну політичну ситуацію в Україні. Саме тому дуже важливо дослідити культурно-гуманітарне співробітництво України та Франції, оскільки Франція є однією з країн, які завжди підтримували Україну на міжнародній арені.

Початок плідного співробітництва України та Франції у галузі культури та інформації припав на кінець ХХ ст. й ознаменувався офіційним відкриттям французького культурного центру в Україні в 1994 р. Загалом українсько-французьке співробітництво у галузі культури, освіти й науки здійснюється на основі Угоди про культурне, наукове і технічне співробітництво (жовтень 1995 р.) та Протоколу 2-го засідання Змішаної комісії з культурного та науково-технічного співробітництва, підписаного 13 лютого 2008 р. в Парижі [3].

Яскравим прикладом культурно-гуманітарного співробітництва, з французької сторони, було заснування культурно-інформаційного центру при Посольстві України у Франції на початку 2004 р. На території посольства регулярно проводяться культурні заходи, які повинні сприяти створенню українського осередку на території Франції, як приклад, можна зазначити такі заходи: експозиції робіт сучасних українських митців, покази українських фільмів (мовою оригіналу та з перекладом), музичні концерти та театральні вистави українських труп.

Головними досягненнями україно-французької взаємодії у сфері культури вважають заснування фестивалю «Французька весна» в Україні та проведення Днів української культури у Франції, також сюди можна додати мистецьку акцію «Українські сезони» та фестиваль «Погляд з України».

Для підтримання розвитку співробітництва України та Франції було створено відповідний Змішаний комітет (комітет, який сприяє обмінам молоддю та спортивним обмінам у рамках наукових та спортивних програм) [1]. Цей комітет кожні два роки визначає низку наукових проектів у різних галузях (наприклад, соціально-економічний, суспільно-політичний напрям), для підтримки та їх фінансування. Так, протягом 2010–2012 рр. було обрано 21 науковий проект, у 2013–2014 рр. кількість обраних проектів зменшилася до 15.

Конкурс, на якому було визначено проекти для фінансування на 2015–2016 рр., проводився із лютого 2015 р., де пріоритетними напрямками роботи було визначено: дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства й держави; інформаційні та комунікаційні технології; енергетика та енергоефективність; раціональне природокористування; науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань; нові речовини та матеріали; фізика високих енергій [5].

Отже, культурно-гуманітарне співробітництво між Україною та Францією у сфері науки охоплює не тільки використання робіт досвідчених науковців, а й відкриває нові перспективи перед студентами, науковцями та молодими спеціалістами, даючи їм шанс на просування своїх проектів у європейському інформаційному та науковому просторах.

Щодо подальшого розвитку спільної роботи у науковій сфері, то варто зазначити, що на території як України, так і Франції засновано наукові лабораторії, які активно працюють у галузях хімії, молекулярної біології, фізики та матеріалознавства. У перспективі планують розробити спеціальні проектні лабораторії для дослідження питань у сферах географії, сучасної урбаністики та її впливу на екології та життєдіяльність людини. Поруч із таким плацдармом для розвитку наукової діяльності можна помітити значний зріст кількості наукових проектів, ініціаторами яких є саме українська сторона. З цього приводу у 2005 р. було підписано міжурядову угоду про взаємне визнання наукових ступенів та звань між державами.

Слід відзначити активну співпрацю Державного фонду фундаментальних досліджень України з Національним центром наукових досліджень Франції (CNRS), яка розпочалася у 2008 р. З того часу за сприянням французького Посольства проводяться тематичні консультації з Національним центром наукових досліджень Франції, обмін візитами делегацій українських та французьких вчених, реалізації планів організації французьких наукових місій в Україну та залучення українських проектів до програм, що фінансуються за підтримки ЄС [4].

Крім того, було досягнуто домовленостей щодо проведення спільних українсько-французьких наукових тематичних семінарів за участі молодих дослідників та фахівців (до 35 років) у різних сферах науки від кожної з сторін. Така співпраця з CNRS сприятиме розвитку української науки у світлі сучасних загальноєвропейських тенденцій та залученню молодих вчених до глобальних проектів міжнародної наукової співпраці.

Отже, варто зазначити, що Франція, як і більшість провідних країн світу, заохочує спеціалістів із менш розвинених країн до роботи на користь французької держави.

Окрім загальноновизнаних у світі тенденцій щодо галузей розвитку науки, українські вчені почали більше приділяти уваги аерокосмічним дослідженням, які сміливо висувають на міжнародну арену. Таким чином, науковці реалізують французький дозвіл на використання Полінезії для забезпечення запуску українських ракетноносіїв та для розміщення телеметричного пункту ДКБ «Південне». Українські фахівці підтримують також активні контакти з Європейським космічним агентством (ЄКА), зокрема, щодо реалізації Рамкової угоди між Україною та ЄКА, яка є важливим фактором членства України у цій міжнародній організації.

Ватро наголосити на такому аспекті культурно-гуманітарного співробітництва, як взаємодія у сфері освіти. Для розвитку та підтримки міждержавної взаємодії у рамках освітніх програм, у листопаді 2014 р. 12 ректорів провідних українських університетів відвідали Францію з метою активізації українсько-французького наукового співробітництва та студентських обмінів. Під час зустрічі було започатковано низку контрактів та угод про співпрацю між освітніми закладами двох країн. З української сторони, партнерами стали університети, де на вищому рівні викладають французьку мову, та вищі навчальні заклади, які випускають спеціалістів у сферах ІТ та інженерних технологій, у тому числі Київський національний торговельно-економічний університет, Одеський національний університет ім. І. Мечникова, Харківський національний економічний університет, Національний технічний університет України (КПІ), Придніпровська державна академія

будівництва й архітектури, Донецький технічний університет, Академія муніципального управління (м. Київ).

Важливим аспектом культурно-гуманітарного діалогу між Україною та Францією є міжрегіональне співробітництво, зокрема, щорічно Посольством Франції спільно з українськими громадськими організаціями та асоціаціями у Франції проводяться урочистості у м. Санліс із нагоди вшанування пам'яті Анни Київської, королеви Франції.

Співпраця не оминула й Культурно-інформаційний центр (КІЦ) та Українську школу мистецтв (УШМ), яка функціонує при КІЦ. Спільно з УШМ було організовано численні мистецькі та освітні заходи, зокрема, Міжнародний музичний дитячий конкурс «Українська весна під небом Парижа», Міжнародний фестиваль «Замок мистецтв» у Нормандії, театралізований фестиваль моди «Українська осінь в Парижі», участь в якому взяли юні таланти з різних міст України та Франції.

Протягом останніх років одним з найяскравіших заходів у Культурно-інформаційному центрі (КІЦ) Посольства було відзначено 200-річчя від Дня народження Т. Шевченка. Участь у святкуванні взяли як представники українських інституцій, української діаспори, французької громади, так й іноземці, які проживають на території Франції.

Як відомо, протягом історичного становлення України як самостійної держави на міжнародній арені Франція підтримувала Україну у політичних, економічних та соціокультурних аспектах. Слід наголосити, що під егідою культурної взаємодії та всесторонньої підтримки євроінтеграційних процесів України на знак підтримки демократичних досягнень країни та жалоби за загиблими, під час трагічних подій на «Майдані» в Києві у 2013–2014 рр., було проведено низку концертів духовних творів та традиційних українських пісень. Вперше у Парижі, а після й на території культурно-інформаційних центрів, розміщених на решті території Франції, прозвучали пісні присвячені подіям «Майдану» та його героям.

Надихнувшись тематикою вільної та неподільної України, Французька сторона провела виставку дитячих картин «Моя мирна Україна». Захід відбувся завдяки співпраці Всеукраїнського благодійного фонду І. Янковського «Ініціатива заради майбутнього» та МЗС України.

Протягом 2014 р. в КІЦ при Посольстві України у Франції відбулася також низка інших виставок, які мали великий резонанс у французькому суспільстві. Так, після відвідання фотовиставки «Вогонь уособлений» українського художника І. Бабія керівники низки французьких музеїв запросили його до проведення аналогічних заходів у мистецьких галереях «Золотого трикутника Парижа». Схвальні відгуки присутніх отримала тематична виставка дитячого малюнку «Дружба без кордонів – 2014», яку було організовано й проведено за участі української художньої студії «Аква» (м. Славутич), приватної школи імені Ф. Рузвельта (м. Париж) та школи Святої Урсули (м. Париж). Підвищену увагу відвідувачів отримала персональна художня виставка «Барви України у килимах і вишиванках родини Пілюгіних», на якій члени Національної спілки художників України та Національної спілки майстрів народного мистецтва України особисто представили вишиванки, рушники, весільні сукні, килими, виготовлені вручну на старовинних дерев'яних килимарських верстатах [1].

Важливим напрямом є також співробітництво українських та французьких центрів сучасного мистецтва. Так, 15 грудня 2014 р. у паризькому музеї сучасного мистецтва «Palais de Tokyo» презентовано виставку «Культура і конфлікт: Ізоляція у вигнанні» міждисциплінарного культурного центру «Ізоляція» (Донецьк). До розгортання бойових дій на Донбасі, цей унікальний мистецький фонд розміщувався на території заводу в Донецьку. З початку літа 2014 р. територія фонду «Ізоляція» була захоплена найманцями самопроголошеної «ДНР» для розміщення так званої

«гуманітарної допомоги», що надходить із Росії. Пізніше колишнє приміщення фонду бойовики використовували як базу підготовки найманців, в'язницю, місце для страт та під склад для викрадених автомобілів.

Для того аби привернути увагу усієї світової спільноти до проблем, які вирують на території Східної України організатори виставки представили проекти багатьох художників-донецчан, відео-інтерв'ю, аудіо-записи, які засобами сучасного мистецтва дозволяють розповісти про ситуацію на окупованих територіях України.

Підсумовуючи вищесказане, можна зауважити, що культурно-гуманітарна взаємодія між Україною та Францією охоплює широкий спектр галузей серед яких, як події культурного життя, так і підтримання двостороннього розвитку у науковому середовищі. Окрім співробітництва з науковцями, Україна та Франція фінансують та підтримують проекти молодих науковців та з 2010 р. організують обмін студентами між провідними університетами двох країн, що сприяє активному обміну талановитими студентами. Можна відзначити, що активний розвиток культурно-гуманітарна взаємодія України та Франції отримала на початку 2010 р., а на сучасному етапі набула нового поля для дій. Звідси варто зробити висновок, що для України як для країни, яка дотримується курсу на євроінтеграцію, дуже корисне співробітництво з Францією, особливо у науковій сфері. Плідна співпраця із французькими науковими центрами допоможе Україні вивести свої наукові розробки на міжнародний рівень та зарекомендувати себе як високотехнологічну та розвинуту країну, а взаємодія у сфері культури допомагає українським митцям продемонструвати рівень української культурності у світі, що не може не сприяти розвитку України як світової держави.

Джерела та література

1. Верховна Рада України. Угода між Урядом України та Урядом Французької Республіки про співробітництво і обміни у галузі молоді та спорту – 1994 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/250_053
2. Корнієнко В. В. Культурний діалог Україна-Франція в контексті діяльності національних культурних центрів / В. В. Корнієнко // Вісн. Держ. академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2010. – № 1. – С. 86–90.
3. Міністерство закордонних справ України. Культурно-гуманітарне співробітництво між Україною та Францією – 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://france.mfa.gov.ua/ua/ukraine-france/culture>
4. Міністерство закордонних справ України. Науково-технічне співробітництво України та Франції – 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://france.mfa.gov.ua/ua/ukraine-france/science>
5. Положення конкурсу спільних українсько – французьких науково-дослідних проектів для реалізації у 2015–2016 рр. – Запоріжжя, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sites.znu.edu.ua/news_details.php?news_id=17916&lang=ukr&news_code=nova-storinka-17916-ukr
6. Щербенко Е. Сучасна цивілізація: гуманітарний аспект / Е. Щербенко. – К., 2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://subject.com.ua/political/dict/363.html>.